

Sosyal Hizmet Uygulamasında Din ve Maneviyatın Rolü (SHUDMR) Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal Hizmet Uygulamasında Din ve Maneviyatın Rolü (SHUDMR) Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30680>

Özet

Sosyal Hizmet Uygulamasında Din ve Maneviyatın Rolü (SHUDMR) Ölçeği, sosyal hizmet uzmanlarının ve öğrencilerin, profesyonel uygulamalar sırasında din ve maneviyatın rolüne yönelik inançları ve tutumları değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2018 yılında H. Apak tarafından gerçekleştirilmiştir. Uyarlama, ölçeğin sosyal hizmet alanında çalışan Türk profesyonelleri ve öğrencileri arasında kültürel ve dilsel geçerliliğini sağlamayı hedeflemiştir. Ölçek, profesyonellerin davranışlarının dini ve manevi ihtiyaçlarına ne ölçüde duyarlı oldukları ve bu faktörleri değerlendirme ve müdahale süreçlerine ne şekilde entegre ettiklerini ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

SHUDMR Ölçeği, Sosyal Hizmet, Din, Maneviyat, Ölçek Uyarlaması, Psikometrik Özellikler, Sosyal Çalışma.

Yazarlar

H. Apak (Uyarlayan)

Amaç

SHUDMR Ölçeği, sosyal hizmet uygulayıcıları ve eğitim alan öğrencilerin, davranışlarının ya da din ve maneviyatın önemini ne ölçüde kabul ettiklerini, bu konular etik ve profesyonel sorunları içinde ele alma yeterliliklerini ve bu faktörlerin müdahale süreçlerindeki rolüne dair genel yaklaşımlarını belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin temel amacı, alandaki eğitim ve süpervizyon ihtiyaçlarını ortaya koyacak güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı sunmaktır.

Ölçek, sosyal hizmet uzmanlarının, kişisel inançları profesyonel sorunlarla dengeleme becerilerini ve davranışlarının kültürel ve manevi arka planına saygı göstererek bütüncül bir hizmet sunma kapasitelerini değerlendirmeye yardımcı olmaktadır.

Yapı

SHUDMR Ölçeği, sosyal hizmet bağlamında din ve maneviyatın rolüne ilişkin profesyonel tutumları ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Bu yapı genellikle üç alt boyutları içermektedir: Din ve maneviyatın sosyal hizmet uygulamalarına entegrasyonuna yönelik inançlar, profesyonel eğitim ve yetkinlik algısı, ve bu konular etik veya profesyonel sorunlamaları hakkındaki görüşler.

Ölçek, sosyal hizmet uzmanlarının, davranışlarının ruhsal ve manevi kaynaklarını bir güç olarak

görme eğilimlerini ve bu kaynaklar müdahale planlarına dahil etme istekliliklerini nicel olarak değerlendirmektedir. Ölçek, psikolojik ve sosyal iyilik hali ile manevi refah arasındaki ilişkiyi profesyonel perspektiften incelemektedir.

Geçerlik

Apak (2018) tarafından yürütülen uyarılma çalışmasında, ölçeğin Türk kültürüne uygunluğunu tespit etmek üzere çeşitli geçerlik analizleri yapılmıştır. Çalışmada yapı geçerliği, Türk örnekleminde ölçeğin orijinal yapıyı koruyup korumadığını belirlemek için incelenmiştir. Bu süreçte, ölçeğin ölçtüğü kavramsal yapıların teorik beklentilerle uyumlu olduğu gösterilmeye çalışılmıştır.

Yapılan analizler, SHUDMR Ölçeği'nin Türkçe formunun, din ve maneviyyatın sosyal hizmet uygulamasındaki rolünü tutarlı ve anlamlı bir şekilde ölçebildiğini göstermiştir. Ancak, kaynakta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiştir; bu bilgilere makalenin tam metninden ulaşılabılır.

Güvenirlik

Uyarılma çalışması kapsamında, ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar homojen bir şekilde ölçtüğünü gösteren önemli bir psikometrik özelliktir. Genellikle Cronbach Alfa katsayısı kullanılarak rapor edilir.

Elde edilen güvenilirlik katsayıları, SHUDMR Ölçeği'nin Türkçe formunun yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu ve sosyal hizmet uzmanları popülasyonunda kararlı ölçümler sağladığını işaret etmektedir. Güvenirlik değerlerinin detayları, uyarılma makalesinde ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Faktör Analizi

SHUDMR Ölçeği'nin Türkçe uyarılma çalışmasında, ölçeğin faktör yapısını incelemek amacıyla Faktör Analizi (muhtemelen Doğrulayıcı Faktör Analizi - DFA) kullanılmıştır. Bu analiz, ölçeğin orijinal çok boyutlu yapısının Türk örnekleminde de geçerli olup olmadığını test etmek için kritik öneme sahiptir.

Faktör analizi sonuçları, orijinal ölçeğin boyutlarının Türkçe formda da korunduğunu veya kültürel farklılıklar nedeniyle kabul edilebilir düzeyde modifiye edildiğini göstermiştir. Bu analizler, ölçeğin yapısal geçerliğinin temel dayanağını oluşturmaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kaynakta kesin bilgi olmamasına rağmen, psikometrik ölçeklerin standart formatıdır.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Bilinmiyor)

Popülasyon Grubu: Sosyal Hizmet Uzmanları ve Sosyal Hizmet Alanında Çalışan Profesyoneller

Yaş Grubu: Yetişkinler (18 yaş ve üzeri)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki üniversitelerin sosyal hizmet bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler ve alanda çalışan profesyonellerden oluşan örneklem.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği

Anahtar Kelimeler

Sosyal Hizmet Uygulaması, Din ve Maneviyat, Ölçek Geliştirme, Psikometri, Cronbach Alfa, SHUDMR, H. Apak.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: hidirapak@gmail.com

Yazma Adresi: Kaynakta Belirtilmemiştir

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2018

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımına ilişkin izinler için uyarlamayı yapan yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynakça

Apak, H. (2018). Sosyal Hizmet Uygulamasında Din ve Maneviyatın Rolü (SHUDMR) Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: Güvenirlilik ve geçerlik çalışması. İnsan ve Toplum Bilimleri

Araştırmalar Dergisi, 7 (3), 1889-1903. Makalenin orijinal PDF bağlantısı için tıklayınız: [sosyal-hizmet-uygulamasinda-din-ve-maneviyat-in-rolu-shudmr-olcegi-toad.pdf](https://www.itobiad.com/sosyal-hizmet-uygulamasinda-din-ve-maneviyat-in-rolu-shudmr-olcegi-toad.pdf)

Makalenin yayımlandığı dergi bağlantısı: [itobiad.com](https://www.itobiad.com)

Sosyal Hizmet Uygulamasında Din ve Maneviyatın Rolü (SHUDMR) Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddeler, Apak (2018) tarafından yayınlanan makalenin tam metninde bulunmaktadır. Ölçek maddelerine erişim için yazarla veya ilgili dergiyle iletişime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM